

GULBĪŠA VIDUSSKOLAS ĒDIENKARTES PILNVEIDE IZMANTOJOT TIRGUS VEICINĀŠANAS ATBALSTA PROGRAMMAS

GULBĪŠA SECONDARY SCHOOL MENUS IMPROVEMENT THROUGH MARKET PROMOTION SUPPORT PROGRAMS

ĒVU 8. semestra studente **Santa Šteina**

Zinātniskā darba vadītājs docents, *Dr. sc. ing.* **Viesturs Rozenbergs**

Abstract

In recent years in Latvia has developed two market promotion support programs, "Fruit for school" and "School Milk", which provides with fruit, vegetables and dairy products schoolchildren, by providing healthy, nutritious and vitamin-rich meal. Schoolchildren diet (level nutrition's and energy) should be according Cabinet regulation Nr. 172

Ievads

Vecāki pārāk maz laika pavada mājās gatavojot veselīgu un kvalitatīvu ēdienu, kā ietekmē skolēni izvēlas lietot neveselīgu un nesabalansētu ēdienu. Pēdējo divu gadu laikā ir pieņemti divi Ministru kabineta noteikumi, kas paredz finansiālu atbalstu augļu, dārzeņu un piena izmantošanai, taču pašlaik nav pieredzes šo programmu praktiskā realizācijā. 2012. gada 13. martā ir pieņemti MK noteikumi Nr.172., „Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamajiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem” (turpmāk tekstā noteikumi), kas nosaka nepieciešamo uzturvielu un enerģijas daudzumu vienai ēdienreizei un visai dienai.

Darba mērķis ir izvērtēt Gulbīša vidusskolas ēdienkartes atbilstību noteiktajām uztura normām, un to uzlabot izmantojot tirgus veicināšanas atbalsta programmas „Augļi skolai” un „Skolas piens”

Metodika

Pētāmais objekts ir Gulbīša vidusskolas ēdienkarte, pamatojoties uz iegūtajiem aptaujas datiem par skolēnu ēšanas paradumiem, biežumu un atbilstību uztura normām. Tiek veikta uzturvērtības, enerģētiskās vērtības aprēķini un ēdienkartes kalkulācija 3 atšķirīgām ēdienkartēm- pusdienām. Pēc ēdienkaršu salīdzināšanas tiek veikta ekonomisko rādītāju analīze.

Rezultāti

Tika apkopota informācija par skolēnu zināšanām par veselīgu un pilnvērtīgu uzturu, kā rezultātā skolēni paši ēd diezgan veselīgi, un zina, kas ir veselīgi un neveselīgie pārtikas produkti.

Skolas ēdienkarte neatbilst MK noteikumos noteiktajām uztura normām skolēniem no 5-12 klasei. Izstrādājot 2 jaunas ēdienkartes- ar augļiem, dārzeņiem un piena produktiem, tika paaugstināta pusdienu enerģētiskā un uzturvērtība.

Savā starpā tika salīdzinātas 3 ēdienkartes (skolas; skolas ēdienkarte ar vairāk augļiem, dārzeņiem un piena produktiem; no jauna sastādītā ēdienkarte pusdienām). Cena jaunizstrādātajai ēdienkartei no jau esošās palielinājās par 0.23 Ls.

Secinājumi

1. Absolūti lielākā daļa no skolēniem par veselīgiem uztura produktiem uzskata augļus un dārzeņus un piena produktus, visas pārējās produktu grupas reitingā zaudē.
2. Pēc uztura aptaujas rezultātiem jautājumos par veselīgu uzturu meiteņu un zēnu atbildes atšķiras, meitenes vairāk domā par sabalansētu dārzeņu un augļu lietošanu, bet zēni pievērš vairāk uzmanības dažādiem ātrajiem ēdieniem.
3. Gulbīša vidusskolas pašreizējā ēdienkarte satur par 5% mazāk olbaltumvielu, 18% mazāk tauku, 25 % mazāk ogļhidrātu, nekā tas ir noteikts noteikumos.
4. Skolas esošā ēdienkarte neatbilst noteikumos noteiktajām uztura normām;
5. Jaunizveidotā ēdienkarte atbilst noteikumiem, ēdienkartes cena palielinājās no 0.49 Ls - 0.72 Ls, kas būtiski varētu ietekmēt skolēnu pieprasījumu.